

og Fordærveligt. Men det forholder sig ikke saaledes; skulde det være Tilfældet, saa maatte det ærede Medlem have stillet et ganske andet Ændringsforslag, thi det, der nu foreligger, og som han talte for, indeholder noget ganske Andet; det er en Misforstaaelse deraf, som jeg ogsaa troer har ligget til Grund for en heel Del af de holdte Foredrag, og som jeg troer har bidraget til, at Discussionen i enkelte Henseender ikke har været, som den ellers vilde have været. Men naar det nu saaledes er Tilfældet, at disse Prøver ikke tjene til at skaffe Loven en bedre Modtagelse, hvad Nytte gjøre de da? Det er ikke sagt, at de ere Duelighedsprøver, og det ærede Medlem fra Svendborg Amts 6te Valgfreds (S. A. Hansen) har endog udtrykkelig bedet dem fritagne for Betegnelsen af at være Duelighedsprøver. De ere almindelige Færdighedsprøver, og den Nytte, man tidligere har villet have af disse Prøver, kunne de altsaa ikke yde. Det er heller ikke forlangt, at de skulle gaae for saadanne Prøver som de tidligere, men det er sagt: De kunne tjene til at holde Haandværkerne frie for Paavirkning af den Capital, som er udenfor Haandværkstanden, og som til Skade for Haandværkerne vil kaste sig over Haandværksdriften. Men der er ikke sagt det Allermindste, som gjør dette enten fuldkommen klart eller blot nogenlunde klart, thi naar en Capitalist vil drive et Haandværk ved Hjælp af sin Capital, saa kan han, om end Ændringsforslaget vedtages, gjøre det paa den letteste Maade af Verden, navnlig ved det store Antal Mestre, som kunne træde i Virksomhed, nemlig alle de nuværende Svende. Han kan jo ogsaa gjøre det ganske simpelt i Henhold til § 17, som jeg forudsætter vil blive antagen, idet han da kun behøver at kalde sig Entrepreneur eller Leverandeur, og saa at antage en af de mange tusende Svende, som jo efter den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 1ste Valgfreds Mening herefter vilde faae en større Tilbøielighed til at holde op at være Svende, holde op at bestille Noget, og derimod sætte sig hen og vente paa, at der skal komme Arbejde til dem som Mestre. Han vil jo med Lethed kunne faae en af dem til at stille sig i Spidsen for sin Bedrift, og saa gaaer det

ganske let. Det forekommer mig derfor, at der ikke kan være Tale om, ved et Ændringsforslag af den Bestaffenhed som det foreliggende, at holde Capitalen ude fra Haandværksdriften; Spørgsmaalet derom er heterogent med det nu foreliggende; de to Spørgsmaal have ikke Noget med hinanden at gjøre. Det stader altsaa saaledes for mig, at i ingen af de omtalte Henseender gjøre de stillede Ændringsforslag, naar de blive antagne, nogen Nytte fremfor Udstyrets Bestemmelser, og saa spørger jeg: I hvilken Henseende gjøre de da nogen Nytte? Jeg har ikke været istand til at finde nogen. Det er derfor, jeg ikke vil stemme for dem. Jeg vil heller ikke stemme for dem, fordi jeg ved en nærmere Undersøgelse er bleven overbevist om, at de i flere Henseender kunne gjøre nogen Skade, skjøndt dog, det skal jeg villig indrømme, ikke nogen saa stor, som undertiden her er blevet udtalt, da disse Prøver ere for ubetydelige, til, at de kunne have nogen meget betydelig praktisk Indflydelse. De gjøre dog imidlertid den Skade, at de ville forhindre en Enkelt, der navnlig i en ikke ganske ung Alder føler sig kaldet til at udøve en vis Virksomhed, som han og alle hans Omgivelses føle, at han var overordentlig vel stiftet til, fra at kunne begynde en saadan Virksomhed. En Saadan vilde vanskeligt underkaste sig endog disse lettere Prøver og indordne sig under de foreskrevne Former, og den Slags Virksomhed, som saadanne Folk udøve, vilde man gaae glip af. En anden Skade, Ændringsforslagene vilde medføre, forekommer mig at være den, at det i og for sig er et Brud paa den naturlige Frihed til paa en stiftelig Maade at udføre det Arbejde, som Ons Medborgere forlange af En, naar man først gennem Control eller gennem et Prøvestykke skal have en saadan Stempling af det Offentlige, og som dog altid vil være en Stempling paa en Dygtighed, som er af en nogen anden Bestaffenhed end den, det væsentligt kommer an paa. Endelig vil jeg ikke stemme for disse Ændringsforslag, fordi det forekommer mig, at de, naar de vedtages her, komme til at gaae for noget Andet, end de egentlig ere; det kommer til at see ud, som om Rigsdagen enten ikke har villet handle